

Studijní obor 6703T Sociologie - navazující magisterské studium

Studijní obor 6703T Sociologie - navazující magisterské studium

Obor sociologie poskytuje přehled základních paradigmat u hlavních teoretických směrů současné sociologie a znalosti moderních metod sociologického výzkumu včetně zpracování a interpretace dat. Absolvent je schopen samostatně provádět základní a aplikovaný sociologický a sociálně antropologický výzkum. Uplatnění nachází na vysokých školách, ve výzkumných ústavech, ve výzkumných agenturách zabývajících se výzkumem veřejného mínění, trhu a médií. Další uplatnění může mít jako specialista pro řešení sociálních problémů, složitých sociálních situací a komunikací s veřejností v nejrůznějším prostředí (veřejná správa, neziskový sektor, firemní organizace).

Absolventům bakalářských studijních oborů 6703R Sociologie a sociální politika, resp. sociologie a sociální antropologie FSV UK, kteří absolvují v akademickém roce 2007/2008 a dalších letech, může děkan prominout přijímací zkoušky do navazujícího magisterského studia sociologie, jestliže bakalářskou zkoušku složí v prvním termínu, ve kterém se přihlásili, s průměrnou známkou do 1,7.

Magisterské studium sociologie na ISS FSV UK je rozděleno do čtyř zaměření (specializací):

- A. *Dynamika současných společností*
- B. *Sociální konstrukce identit*
- C. *Aplikovaný sociologický výzkum a jeho metodologie*
- D. Teoretická sociologie

Tato zaměření navzájem propojuje tzv. Společný povinný základ, jehož kurzy jsou povinné pro všechny specializace

Garant: Doc.Milan TUČEK,CSc

Celkové studijní povinnosti:	120 kreditů
Společný povinný základ	30 kreditů
Povinné předměty ve specializaci	52 kreditů
Povinně volitelné předměty	minimálně 26 kreditů
Volitelné předměty	12 kreditů

(*Volitelné předměty viz čl.4 odst. 10 Studijního a zkušebního řádu UK*)

Magisterská státní zkouška sestává z následujících částí:

1. Sociologie v soudobém světě
2. Zkouška ze speciálního zaměření
3. Obhajoba diplomové práce

Společný povinný základ (30 kreditů)

<!--dg:select1:0047:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Garant předmětu	Semestr	Rozsah výuky	Kontrola studia	Kredity
JSM002	Dilema jednání a struktury v sociologické teorii	Hájek	ZS	2/0	Zk	6
JSM004	Obecná metodologie	Jeřábek	LS	2/0	Zk	6
JSM005	Sociální struktura ČR: stav, vývoj, srovnání s EU	Tuček	ZS	2/0	Zk	6
JSM006	Diplomový seminář I -	Tuček Kabele Šanderová	ZS	0/2	Z	3

	diskuse projektů					
JSM060	Diplomivý seminář II - presentace část práce	Tuček Šanderová Balon	LS	0/2	Z	3
JSM112	Revoluce, přerody a společenské transformace	Kabele	LS	2/1	Zk	6

Jednotlivá ZAMĚŘENÍ:

A. SOCIOLOGIE SOUDOBÝCH SPOLEČNOSTÍ

(vedoucí zaměření Mgr. Martin Hájek, PhD.)

Zaměření Sociologie soudobých společností poskytuje výuku sociologické analýzy integrující mikro-, mezo- a makro-perspektivu, a to jak na teoretické, tak na výzkumné úrovni (kvalitativní i kvantitativní přístupy). Studenti jsou v průběhu studia seznamováni s důležitými poznatky o struktuře naší společnosti, (re)produkci sociokulturních nerovností, s problematikou genderu, politické organizace, diskurzu a diskurzivní analýzy, světa každodennosti, interakčního řádu apod.; jinými slovy, získávají vědění o způsobech, strategiích a praktikách, jakými je vytvářena samozřejmá i problémově vnímaná realita společenských institucí, procesů, kolektivních a osobních identit. Cílem je formovat specialisty na vybrané aspekty života společnosti, kterým nebude chybět schopnost zasadit svůj odborný zájem do širšího sociologického kontextu. Zaměření je postaveno na a) sadě teoreticko-metodologických kurzů, zajišťujících důkladnou konceptuálně-metodologickou přípravu, b) výzkumném kolokviu, ve kterém si studenti skrze participaci na probíhajících empirických výzkumech osvojují dovednosti týmové výzkumné činnosti, c) výběrových speciálních kurzech věnovaných konkrétním sociálním fenoménům a výzkumným metodám.

Úspěšní absolventi by měli nalézt profesní uplatnění v akademickém i neakademickém prostředí. Budou mít dobrou a poměrně všestrannou orientaci v problematice soudobých společností posilovanou analytickou dovedností, bohatou četbou a dílčí zkušeností s empirickým výzkumem. Svě uplatnění mohou hledat vedle základního a aplikovaného výzkumu v širokém spektru zaměstnání v oblasti státní správy, nevládních organizací zabývajících se politicko-ekonomickými problémy, imigrací, meziethnickými konflikty, rasismem, vzdělávání příslušných terénních i administrativních pracovníků, apod. V neposlední řadě je třeba zmínit absolventy vzdělané v sociologicky zakotvené diskurzivní analýze, kteří mohou působit na poli analýzy médií.

Povinné předměty v zaměření

A. Sociologie soudobých společností (52 kreditů):

<!--dg:select1:0120:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Garant předmětu	Semestr	Rozsah výuky	Kontrola studia	Kredity
JSM012	Politická sociologie	Linek	ZS	2/0	Zk	7
JSM015	Klíčové problémy vývoje soc. struktury ČR	Tuček	LS	2/1	Zk	7
JSM022	Sociologie každodenního života	Hájek	LS	2/1	Zk	8
JSM024	Narativní konstrukce identit	Šmídová	LS	2/2	Zk	7
JSM214	Výzkumné kolokvium I	Hájek Tuček Šmídová	LS	0/3	Z	5
JSM215	Výzkumné kolokvium II	Hájek Tuček Šmídová	ZS	0/3	KZ	5
JSM216	Kulturní obrat ve výzkumu sociálních nerovností	Šanderová	ZS	2/1	Zk	7
JSM471	Sociologie genderu	Maříková Křížková	LS	2/0	Zk	6

Prerekvizity, korekvizity, neslučitelnosti a záměnnosti

<!--dg:rekv:0120:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Prerekvizity	Korekvizity	Záměnnosti	Neslučitelnosti

B. APLIKOVANÝ VÝZKUM A JEHO METODOLOGIE

(vedoucí zaměření Doc.PhDr. Hynek Jeřábek,CSc.)

Cílem zaměření Aplikovaný výzkum je nabídnout studentům kvalifikaci, která jim umožní uplatnit se ve výzkumu, a to jak ve výzkumné agentuře, tak v akademické sféře. Kromě toho jim získané analytické dovednosti a metodologické zkušenosti umožní působit v oblasti analýzy médií, ve sféře public relations i v analytických týmech státní správy, podniků a neziskových organizací.

Absolventi zaměření získají zkušenost z alespoň jednoho rozsáhlého výzkumného projektu formou výzkumného kolokvia, seznámí se s kvantitativními i kvalitativními metodami vhodnými pro aplikovaný výzkum i s praxí tohoto výzkumu. Podle svého zájmu si doplní kvalifikaci o podrobnější znalosti specifické oblasti sociologie z nabídky výběrových kurzů. Důraz zaměření je kladen na metodologický rozbor problému, volbu vhodných metod řešení včetně využití výzkumných archivů, mezinárodní komparace a internetu, na etiku výzkumné práce a prezentaci výsledků.

Povinné předměty v zaměření**B. Aplikovaný výzkum a jeho metodologie (52 kreditů):**

<!--dg:select1:0052:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Garant předmětu	Semestr	Rozsah výuky	Kontrola studia	Kredity
JSM023	Současnost kvalitativního výzkumu I	Šmídová Veisová	ZS	2/2	Zk	6
JSM031	Analytické metody výzkumu pro mgr.	Jeřábek Krejčí	ZS	2/2	Zk	8
JSM032	Aplikovaný sociologický výzkum	Remr	ZS	2/1	Zk	6
JSM033	Management sociologických dat a datové archivy	Krejčí	LS	1/1	KZ	5
JSM034	Analýza kvantitativních dat	Hendl Soukup	LS	2/1	Zk	6
JSM036	Výzkumná praxe 100 hod.	Jeřábek	ZS/LS	0/0	Z	4
JSM312	Electoral, Market, Media and Social Research: Paul Lazarsfeld's Methodology	Jeřábek	ZS	2/1	Zk	9
JSM413	Výzkumné kolokvium A	Jeřábek Remr Tuček	ZS	0/2	Z	4
JSM416	Výzkumné kolokvium B	Jeřábek Remr Potůček	LS	0/2	Z	4

Prerekvizity, korekvizity, neslučitelnosti a záměnnosti

<!--dg:rekv:0052:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Prerekvizity	Korekvizity	Záměnnosti	Neslučitelnosti
JSM032	Aplikovaný sociologický výzkum		JSM031		
JSM034	Analýza kvantitativních dat	JSM031			

JSM036	Výzkumná praxe 100 hod.		JSM031		
JSM312	Electoral, Market, Media and Social Research: Paul Lazarsfeld's Methodology		JSM031		

C. TEORETICKÁ SOCIOLOGIE

(vedoucí zaměření Prof. PhDr. Miloslav Petrušek, CSc)

Specializace se neomezuje na studium „klasiků“ a módních trendů, těžiště je ve zkoumání soudobých společností a jejich nedávných historických kořenů tak, jak byly reflektovány v moderní a postmoderní sociologii. Studium teoretické sociologie chce být (i na základě volby studentů) úzce propojeno s orientací v základních problémech soudobé filosofie, historiografie, teorie médií, estetiky a kulturní a sociální antropologie, případně kulturologie. Absolvent by měl být solidně kvalifikován k výkonu expertizních funkcí zejména dlouhodobého charakteru a ve vazbě na empirický výzkum, k organizačním a kreativním aktivitám v akademické oblasti, žurnalistice, redaktorské práci, ke koncepčním činnostem v nakladatelstvích atd.

Povinné předměty v zaměření

C. Teoretická sociologie (52 kreditů):

<!--dg:select1:0096:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Garant předmětu	Semestr	Rozsah výuky	Kontrola studia	Kredity
JSM417	Teorie sociální stratifikace	Šanderová	LS	2/0	Zk	7
JSM450	Sociální teorie a klasické filosofie	Holeček	ZS	2/0	Zk	7
JSM451	Sociální teorie a moderní filosofie	Holeček	LS	2/0	Zk	7
JSM453	Modernita a media	Dvořák	LS	2/1	Zk	6
JSM454	Řízená čtení soudobých sociologických textů I	Balon Maršálek	ZS	0/2	Z	6
JSM455	Praktická cvičení (rétorika, rozhovor, psaní textů)	Balon Holeček Dvořák	ZS	0/3	Z	6
JSM457	Osobnosti sociologie 2. poloviny 20. století	Balon	ZS	2/0	Zk	7
JSM458	Osobnosti sociologie přelomu tisíciletí	Balon	LS	2/0	Zk	6

Prerekvizity, korekvizity, neslučitelnosti a záměnnosti

<!--dg:rekv:0096:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Prerekvizity	Korekvizity	Záměnnosti	Neslučitelnosti
JSM451	Sociální teorie a moderní filosofie		JSM450		
JSM453	Modernita a media		JSM450		
JSM455	Praktická cvičení (rétorika,		JSM450		

	rozhovor, psaní textů)			

Povinně volitelné předměty pro všechna zaměření (min. 26 kreditů):

<!--dg:select1:0054:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Garant předmětu	Semestr	Rozsah výuky	Kontrola studia	Kredity
JSM003	Komparativní sociální antropologie	Kandert	ZS	2/0	Zk	6
JSM007	Sociologické a filosofické otázky teorie dějin	Petrusek	ZS	2/0	Zk	6
JSM013	Sociální konstrukce hospodářských a správních institucí - anglicky	Kabele	ZS	2/1	Zk	7
JSM014	Úvod do sociologie města	Illner	ZS	2/0	Zk	6
JSM021	Vybrané antropologické problémy	Kandert	LS	2/0	Zk	7
JSM113	Sociologie sociálních hnutí	Frič	LS	2/0	Zk	6
JSM115	Lidské zdroje v evropské perspektivě	Kuchař	LS	2/0	Zk	6
JSM116	Sociálně prostorové problémy soudobých měst	Illner	LS	2/0	Zk	6
JSM151	Výzkum trhu	Soukup	LS	2/0	Zk	5
JSM152	Statistika pro magistry (v angličtině)	Soukup	ZS	2/1	Zk	7
JSM211	Etnické a národnostní identity	Grygar	LS	1/1	Zk	7
JSM215	Výzkumné kolokvium II	Hájek Tuček Šmídová	ZS	0/3	KZ	5
JSM217	Současná sociologie a antropologie náboženství	Spalová	LS	2/1	Zk	5
JSM311	Communications Research	Jeřábek	LS	2/1	Zk	7
JSM401	Etnometodologie konverzační analýza	Šmídová	LS	0/4	KZ	6
JSM402	Diskursivní analýza	Šmídová	LS	0/4	KZ	6

	mediálních textů					
JSM403	Globalizace jako sociologický a antropologický problém	Kolářová	ZS	2/1	Zk	5
JSM407	Gender, rodina a socializace	Pulkrábková Maříková	ZS	2/0	Zk	5
JSM412	Sexualita a genderové identity		LS	2/0	Zk	5
JSM418	Česká sociologie v evropském kontextu	Petrusek	ZS	2/0	Zk	6
JSM419	Sociologie kultury a umění	Petrusek	LS	2/1	Zk	5
JSM420	Sociální teorie a obecná metodologie	Balon	LS	2/0	Zk	6
JSM430	Národy a nacionalismus - anglicky	Kandert	ZS	2/0	Zk	7
JSM433	Rizika společenského vývoje ve střed.Evropě	Vančura	LS	2/0	Zk	4
JSM437	Civil society in Central Europe	Frič	LS	2/0	Zk	6
JSM445	Profesionální sebeprezentace	Měrková Pecáková	ZS	0/4	KZ	6
JSM450	Sociální teorie a klasické filosofie	Holeček	ZS	2/0	Zk	7
JSM454	Řízená čtení soudobých sociologických textů I	Balon Maršálek	ZS	0/2	Z	6
JSM456	Totalitární systémy: sociologie, politika, ideologie a estetika	Petrusek	LS	2/0	Zk	7
JSM462	Vybrané kapitoly z výzkumu veřejného mínění	Soukup	ZS	2/0	Zk	5
JSM463	Antropologie současných náboženských proudů	Cirklová	ZS	2/1	Zk	5

JSM464	Psaní projektů a článků v sociologii	Kabele Tuček	LS	0/2	Z	5
JSM467	Social Capital - Theories and Measurement (anglicky)	Häuberer	LS	2/0	Zk	6
JSM472	Feministická sociologie a epistemologie	Nyklová	ZS	2/0	Zk	5
JSM473	Sociologie propagandy	Petrusek	LS	1/1	Zk	6
JSM474	Social Network Analysis (kurz v angličtině)	Häuberer	ZS	2/1	Zk	6

Prerevizity, korekvizity, neslučitelnosti a záměnnosti

<!--dg:rekv:0054:2008:2008:cz-->

Kód	Název předmětu	Prerevizity	Korekvizity	Záměnnosti	Neslučitelnosti
JSM013	Sociální konstrukce hospodářských a správních institucí -anglicky		JSM011		
JSM021	Vybrané antropologické problémy		JSM023		
JSM152	Statistika pro magistry (v angličtině)	JSM031			
JSM211	Etnické a národnostní identity		JSM023		
JSM464	Psaní projektů a článků v sociologii		JSM011		